

Kursplan

för kurs på grundnivå

Specialpedagogik, funktionshinder, delaktighet och lärande
Special Education. Disability, Participation and Learning

15.0 Högskolepoäng
15.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ117F
Gäller från:	VT 2009
Fastställt:	2008-06-10
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som fristående kurs i ämnet specialpedagogik.

Kursen vänder sig främst till studerande som avser att arbeta inom skolans tidigare år, skolans senare år, gymnasieskolan och vuxenutbildningen (förskola, förskoleklass, grundskola, särskola, specialskola, gymnasieskola, specialskola, vuxenutbildning).

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008–06–10.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H08.

Beslut om upphävande är fattat av institutionsstyrelsen vid specialpedagogiska institutionen den 2020-12-08.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Läro-, förskolläro- eller fritidspedagogexamen eller annan högskoleexamen om minst 80 poäng/120 högskolepoäng samt Grundkurs i specialpedagogik 15 högskolepoäng eller motsvarande. Som motsvarande bedöms specialpedagogisk inriktning i läroprogrammet, specialläroexamen, eller minst 30 högskolepoäng inom specialpedagogiska programmet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK11	Specialpedagogik: Funktionsnedsättn., delaktighet o lärande	15

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att öka blivande lärares förutsättningar att skapa utvecklande och utmanande lärandemiljöer för på barn, unga och vuxna med stora hinder i sitt lärande. Tyngdpunkten i kursinnehållet ligger på ett vidareutvecklande av allmänpedagogiska teorier.

Kursinnehåll:

- problematisering av betydelsefulla begrepp; exempel på sådana begrepp är delaktighet, värdegrund, inkludering/exkludering, mångfald och funktionsnedsättning,
- grundläggande kunskap om vanliga funktionsnedsättningar med utgångspunkt från individens och omgivningens möjligheter och begränsningar i lärandesituationen,
- miljö- och riskfaktorer för barn och unga (psykosociala förutsättningar),
- samarbetsinlärning,

- värdegrund och kulturella skillnader,
- vetenskaplig undersökningsmetod: intervju,
- styrdokument och lagar.

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomgått kursen ska studenten kunna:

- beskriva förebyggande och åtgärdande arbete för att förhindra svårigheter för individer på samhälls-, organisations-, grupp- och individnivå,
- översiktligt beskriva och redogöra för vanliga funktionsnedsättningar och dess pedagogiska konsekvenser,
- planera, genomföra och utvärdera en aktivitet utifrån samarbetsinlärnings principer där delaktighet och lärande beaktas,
- analysera miljöns betydelse för individers lärande och delaktighet.

Dessutom förväntas studenten efter genomgången kurs kunna läsa och arbeta med vetenskapliga texter av olika slag samt att producera text i enlighet med grundläggande akademisk formalia av relevans för kunskapsområdet.

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, workshops utifrån fallbeskrivningar, muntliga och skriftliga redovisningar av arbeten enskilt och i grupp samt litteraturstudier.

I kursen ingår att studenten läser, diskuterar och analyserar innehållet i egna och andras texter och i skrift formulerar reflektioner i anslutning till kurslitteratur och seminariediskussioner.

Kursens teoretiska avsnitt bearbetas i relation till den studerandes egen undervisningspraktik.

Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka kursens arbetssätt. En utvärdering genomförs i slutet av kursen.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras genom dels en muntlig examination i grupp och en individuell skriftlig examinationsuppgift som också redovisas muntligt.

Betygsättning på kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser samt:

- närvaro vid såväl campusförelagda som nätbaserade aktiviteter,
- genomförda fältarbeten som redovisas muntligt och skriftligt,
- grupprapporter.

Kurslitteratur

Bakk, A. & Grunewald, K. (2004). *Omsorgsboken : En bok om begåvningsmässiga funktionshinder*. Stockholm: Liber. (396 s). **Alternativt:** Broberg, A., Almqvist, K. & Tjus, T. (2003). *Klinisk barnpsykologi. Utveckling på avvägar*. Stockholm: Natur och Kultur. (367 s).

Gustafsson, A. (red.) (2004). *Delaktighetens språk*. Lund: Studentlitteratur. (Kap. 2, 6, 8, 9 & 11). (69 s).

Hallerstedt, G. (red.) (2006). *Diagnosens makt. Om kunskap, pengar och lidande*. Göteborg: Daidalos. (125 s).

Lundström, E. (2007). *Ett barn är oss fött*. Stockholm: HLS förlag. (262 s).

Ljusberg, A., Brodin, J., & Lindstrand, P. (2007). Ethical issues when interviewing children in remedial classes. *International journal of rehabilitation research*, 30. (pp 203–207).

Torstensson-Ed, T. (2003). *Barns livsvärld*. Lund: Studentlitteratur. (192 s).

Myndigheten för skolutveckling (2001). *Det leksamma allvaret*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. (111 s).

Putnam, J-A. (1999). *Cooperative learning and strategies for inclusion: Celebrating diversity in the Classroom*. Baltimore: Brookes. (Kap 2). (25 s).

Roll-Pettersson, L. (2001). Parents talk about how it feels to have a child with a cognitive disability. *European Journal of Special Need Education*, 16. (pp 1–14).

Sahlberg, P. & Leppilampi (1998). *Samarbetsinläring*. Stockholm: Runa Förlag. (192 s).

SOU 1997:108. Kapitel 2. Att ha makt över språket – en rättvis och demokratisk fråga. (s. 15–59). Kapitel 4. När barn/inte/lär sig läsa och skriva. (s. 111–139). *Att lämna skolan med rak rygg*. Slutbetänkande av Läs- och Skrivkommittén. (s. 251–261). Stockholm: Fritzes.

Socialstyrelsens fältgrupp (2003). *Egen bedömning av delaktighet enligt ICF*. Stockholm: Socialstyrelsens fältgrupp. (11 s).

Utöver detta tillkommer samtliga styrdokument för förskola och skola samt valbar litteratur om ca 800 sidor som väljs i samråd med kursansvarig. Inom ramen för den valbara litteraturen ska väljas nödvändig litteratur för arbete med VFU/fältstudier och fördjupning i valt funktionshinderområde.